

**Грантові можливості
для впровадження
енергоефективних
рішень в громадах.
Енергоменеджмент.**

Тетяна Нехайчук

проектний менеджер, фахівець з підготовки та управління проектами, співзасновниця Асоціації проектних менеджерів України.

Досвід, з підготовки понад 150 проектів для громадського сектору, місцевого самоврядування, агробізнесу, МСП.

Більше 5 років в управлінні проектами.

Енергоменеджмент

Кожна громада, яка дбає про ефективне використання ресурсів та енергоефективність, має максимально скорочувати витрати на енергоносії в бюджетних установах, що фінансуються з бюджету громади.

Контролювати та управляти цими витратами допоможе запровадження в громаді енергетичного менеджменту, який дозволяє досягти без додаткових інвестицій:

від 5 до 8% економії енергоресурсів за рахунок енергоефективної поведінки споживачів,
до 20% скорочення енергоспоживання за рахунок налагодження енергоефективної експлуатації об'єктів.

Споживання енергії, облік витрат на енергоносії, запровадження заходів із забезпечення енергетичної ефективності та використання потенціалу енергозбереження в умовах обмеженості ресурсів є дуже важливою проблемою, яку доводиться вирішувати територіальним громадам в умовах російської військової агресії.

Тому сьогодні як ніколи важливо запроваджувати на місцях систему енергетичного менеджменту, яка дозволяє ефективно управляти енергоспоживанням в громадах та значно оптимізувати обсяги енерговитрат.

Для цього можуть скористатися відповідним покроковим алгоритмом дій органів місцевого самоврядування по впровадженню системи енергетичного

ГРАНТИ НА ЕНЕРГОМОДЕРНІЗАЦІЮ БАГАТОКВАРТИРНИХ БУДИНКІВ В РАМКАХ ПРОГРАМИ «ЕНЕРГОДІМ» від ФОНДУ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ

Поширюється на всю територію України, окрім тимчасово окупованих територій та населених пунктів, на території яких органи державної влади України тимчасово не здійснюють свої повноваження, а також населених пунктів, що розташовані на лінії розмежування, перелік яких встановлюється у передбаченому чинним законодавством України порядку

Програма «Енергодім» передбачає часткове відшкодування витрат на заходи з енергоефективності, тобто виплату гранту. Грант Фонду – це безповоротна фінансова допомога.

Грантова політика Фонду визначається в залежності від заходів/витрат.

Так, витрати на підготовку та реалізацію Проектів – відшкодовуються у розмірі 70%. Це витрати на:

- енергоаудит до подання Заявки на участь у Програмі «Енергодім»;
- розробку проектної документації та її експертизу (тому числі обстеження будинку);
- авторський та технічний нагляд, сертифікацію енергетичної ефективності та обстеження інженерних систем по завершенні заходів.

А витрати на будівельні роботи (це — вищеперераховані обов'язкові та додаткові заходи з енергоефективності) відшкодовуються у розмірі:

- 40 % для пакету А;
- 50 % — для пакету Б.

Грантовий конкурс «Екодія» для підтримки діяльності місцевого самоврядування у впровадженні рішень, що вестимуть до сталої енергетики у громаді.

Для кого?

- органів місцевого самоврядування (ОМС);
- неприбуткових громадських організацій (що мають статус юридичної особи на території громади, від якої подаватимуть заявку);
- консорціумів, що мають юридичне підґрунття для роботи.

Орієнтовний, але невичерпний перелік діяльностей:

- розробка та впровадження рішень, що сприяють впровадженню енергоефективних заходів;
- популяризація та розгортання ВДЕ;
- участь в національних політиках задля попередження змін клімату;
- посилення співпраці ОМС з громадськістю.

Можлива сума фінансування: до 10 тис. євро в гривневому еквіваленті.

Кінцевий термін прийому заявок: заявки розглядатимемо у міру їхнього надходження (почергово). Кінцевий термін – до 15 травня 2024 року.

611 000 000 ЄВРО НА ПРОЕКТИ «ПОМ'ЯКШЕННЯ ЗМІНИ КЛІМАТУ» В РАМКАХ ПРОГРАМИ LIFE

Програма LIFE – це фінансовий інструмент Європейського Союзу для реалізації заходів із захисту довкілля та боротьби зі змінами клімату, який діє з 1992 року.

Україна приєдналася до Програми в червні 2022 року.

За програмою LIFE 2023 Євросоюз планує надавати гранти для реалізації проєктних заходів у сферах охорони природи та навколишнього середовища, пом'якшення наслідків змін клімату та адаптації до них, проєктів переходу на екологічно чисту енергію тощо.

Один з пріоритетів:

- Збільшення виробництва та використання відновлюваної енергії та підвищення енергоефективності

Потребує співфінансування проєкту від 30% вартості проєкту.

Дедлайн (13 грантових конкурсів): 16 листопада 2023 р. 17:00:00 за брюссельським часом.

Програма ЄС LIFE 2023: Запрошує українські неприбуткові організації, бізнес та органи місцевого самоврядування до участі

Загальну інформацію про конкурси проектних пропозицій можна знайти на сторінці програми LIFE – https://cinea.ec.europa.eu/news-events/news/life-2023-calls-proposals-eu611-million-available-bring-green-ideas-life-2023-04-18_en

З більш детальною інформацією, у тому числі про вищезазначені проекти, а також про документи, критерії та умови участі, процедуру визначення переможців тощо, можна ознайомитися тут – https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/life/wp-call/2021-2024/call-fiche_life-2023-plp_en.pdf

Програма ФАО з енергоефективного виробництва продуктів харчування з урахуванням людського та кліматичного характеру

<https://www.fao.org/energy>

В рамках програми проводяться роботи за наступними напрямками:

- енергетика в продовольчих системах з акцентом на відновлювані джерела енергії (проект INVESTA та інструмент оцінки енергетичної безпеки сільського господарства (EAAT));
- стала біоенергетика (проект BEPS, Глобальне біоенергетичне партнерство та інтегровані продовольчі та енергетичні системи (FSS));
- сталий доступ до енергії для біженців та приймаючих громад у затяжних кризах

Посилання на програму «Відновлювана енергія для агропродовольчі системи»

<https://www.fao.org/3/cb7433en/cb7433en.pdf>

За дорученням уряду Німеччини німецька федеральна компанія **Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH** та Програма розвитку ООН (ПРООН) в Україні анонсували спільний проєкт «Підтримка швидкого економічного відновлення українських муніципалітетів (SRER)».

Проєкт, з загальним бюджетом 11.85 млн євро, зосереджений на підтримці швидкого відновлення місцевого виробництва шляхом збільшення інвестицій для ремонту та покращення базової та бізнес-інфраструктури. Це є важливим елементом економічного розвитку та відіграватиме значну роль у функціонуванні мікро-, малих та середніх підприємств (ММСП).

Заявку можуть подати зацікавлені українські муніципалітети з чисельністю населення від 60 000 до 500 000 жителів.

Максимальний розмір підтримки на муніципалітет – **до 800 000 євро**.
Співфінансування: заявник та/або його партнери мають забезпечити співфінансування у розмірі не менше 20% від суми наданої підтримки.

Дедлайн: заявки приймаються на постійній основі.

Horizon Europe

Робоча програма 2023-2024

Клімат, енергетика та мобільність

HORIZON-CL5-2023-D3-01-01: Долини відновлюваної енергетики для підвищення енергетичної безпеки

при прискоренні зеленого переходу в Європі

HORIZON-CL5-2023-D3-01-18: Партнерство, що співфінансується для переходу на чисту енергію

HORIZON-CL5-2024-D3-01-02: СЕС малої потужності

HORIZON-CL5-2024-D3-01-10: Наступне покоління технологій відновлюваної енергетики

HORIZON-CL5-2024-D4-01-01: Малоруйнівні процеси реконструкції з використанням швидкокомтованих рішення для енергоефективних будівель

Розміри грантів стартують від 2 млн. євро

Передбачає партнерство

Дедлайн: щорічний в межах робочої програми.

**200 000 – 2 500 000 ЄВРО – ГРАНТИ НА ПРОЄКТИ У РАМКАХ
ПРОГРАМИ INTERREG NEXT ПОЛЬЩА–УКРАЇНА 2021-2027**

<https://www.interreg-danube.eu/dtp-archive/about-dtp/new-funding-2021-2027/how-to-apply/second-call>

Один з пріоритерів:

Сприяння адаптації до зміни клімату, запобіганню ризикам та підвищенню стійкості до стихійних лих і катастроф з урахуванням екосистемних підходів – 20,2 млн євро

Україна: Волинська, Львівська, Закарпатська, Рівненська, Тернопільська та Івано-Франківська області. – Польща: Підляське, Мазовецьке (тільки Остроленцький та Седлецький субрегіони), Люблінське та Підкарпатське воєводства;

**Дедлайн подання заявок – 29 лютого 2024 р. (до 16:00 за
центральноєвропейським часом).**

Програма Дунайського регіону оголосить свій другий конкурс пропозицій 2 жовтня 2023 року. Цей одноетапний конкурс пропозицій вимагатиме від заявників підготовки та подання повної форми заявки онлайн через Спільну електронну систему моніторингу – Jems.

- ПРИЙНЯТНІ СФЕРИ ПІДТРИМКИ:
- Проекти, подані в рамках другого конкурсу, повинні зосереджуватися на одній із таких конкретних цілей:
- SO 1.1 Дослідження та інновації
- SO 1.2 Навички розумної спеціалізації, промислового переходу та підприємництва
- SO 2.1 Відновлювана енергія
- SO 2.2 Адаптація до зміни клімату та запобігання ризику лих
- SO 2.3 Доступ до води та стале управління водними ресурсами
- SO 2.4 Охорона та збереження природи та біорізноманіття
- SO 3.1 Ринки праці та доступ до якісної зайнятості
- SO 3.2 Освіта, професійна підготовка та навчання впродовж життя
- SO 3.3 Культура та сталий туризм
- SO 4.2 Інституційні можливості для територіального та макрорегіонального управління

ФІНАНСОВИЙ РОЗПОДІЛ:

Програма Дунайського регіону виділила 55 051 854,53 євро на другий конкурс пропозицій.

- ХТО МОЖЕ ПОДАТИ ЗАЯВКУ?
- Прийнятні заявники включають органи державної влади та місцевого самоврядування, некомерційні організації, навчальні заклади, дослідницькі організації та інші зацікавлені сторони з Дунайського регіону. Кожен проєкт має залучати принаймні трьох фінансових партнерів проєкту з трьох різних країн програмної території.

Дякую всім за увагу і бажаю успіхів Вашим проектам

<https://hromady.org/>

Email: T.Nehaychuk@gmail.com

Мої сторінки в соціальних мережах:

<https://www.facebook.com/tatyana.nehaychuk>

<https://www.linkedin.com/in/tatyana-nehaychuk-a49a82139>

<https://instagram.com/tatyananehaychuk?igshid=YmMyMTA2M2Y=>